

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی، خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور

موضوع: راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات دارویی - لزوم اخذ شرح حال دقیق و توجه به سوابق حساسیتی بیمار - معاونت های غذا و داروی سراسر کشور

با سلام و احترام؛

به استحضار می‌رساند، دفتر متبوع، گزارشی مبنی بر وقوع اشتباه در تجویز دارویی که بیمار به آن سابقه حساسیت داشته است، به علت عدم درج شرح حال سوابق حساسیت دارویی بیمار در برگه تریاژ و همچنین عدم مطالعه پرونده بیمار توسط پزشک معالج، از یکی از مراکز درمانی کشور به شرح زیر دریافت نموده است:

بنا به اظهار گزارشگر، بیمار آقای ۴۹ ساله ای بوده که به دنبال حمله آسم به واحد تریاژ اورژانس بیمارستان مراجعه نموده و پس از ارزیابی اولیه به دلیل شک به عفونت ریوی تحت نظر متخصص طب اورژانس و متخصص داخلی قرار می‌گیرد. پس از ویزیت پزشک، سفتریاکسون برای بیمار تجویز و انفوزیون داروی مذکور شروع می‌شود. در کمتر از ده دقیقه پس از شروع تزریق داروی مذکور، بیمار دچار علائم شوک آنافیلاکسی شدید و ایست قلبی تنفسی شده که پس از انجام اقدامات احیا، در بخش مراقبتهای ویژه بستری می‌شود. بیمار پس از وقوع عارضه، دچار ماندگاری عارضه حرکتی نورولوژیک ناشی از هایپوکسی به دنبال شوک آنافیلاکسی منجر به عملیات احیا شده است. پرونده بیمار حاکی از آن است که بیمار قبلاً به داروهای سفتریاکسون و هیدروکورتیزون حساسیت داشته است ولی شرح حال سوابق حساسیت دارویی بیمار در برگه تریاژ ثبت نشده است و پزشک معالج نیز بدون مطالعه پرونده بیمار و عدم توجه به سابقه حساسیت وی به سفتریاکسون، اقدام به تجویز این دارو نموده است.

علت وقوع اشتباه، عدم درج شرح حال سوابق حساسیتی بیمار در برگه تریاژ توسط پرستار و عدم مطالعه پرونده بیمار توسط پزشک معالج ذکر شده است. راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات دارویی مشابه شامل موارد زیر می‌باشد:

۱. لزوم اخذ شرح حال مناسب و دقیق و کامل از بیماران و یا همراهان بیمار از سوابق حساسیتی بیماران.
۲. لزوم ثبت کامل و دقیق عوارض ناخواسته و واکنشهای حساسیتی بیمار در پرونده بستری و سرپایی بیمار شامل سوابق حساسیتی قبلی و واکنشهای حساسیتی در طی بستری فعلی بیمار در مرکز درمانی.
۳. لزوم اخذ شرح حال سوابق حساسیتی بیماران توسط همه اعضای گروه درمان شامل پزشک، داروساز، پرستار، مسئول بخش تزریقات.
۴. لزوم دقت پزشکان و تجویز کنندگان دارو به سوابق حساسیتی بیمار در پرونده بیمار.
۵. لزوم ثبت سوابق حساسیتی بیماران در پرونده الکترونیک و سامانه نسخه الکترونیک.

خواهشمند است دستور فرمایید، مراتب به همه مراکز دارویی، درمانی و بهداشتی تحت پوشش آن معاونت اطلاع رسانی شود.

دکتر زهرا جهانگرد

سرپرست دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

رونوشت:

مدیرکل محترم درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی (شهرام غفاری)

سرپرست محترم مرکز نظارت و اعتبار بخشی امور درمان (سیدهاشم دریاباری)

شماره: ۶۵۸/۳۹۳۶۲
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹
پیوست: ندارد
مهار تورم، رشد تولید

ساختمان مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، پلاک ۳۰
تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۲۷۰۰۰ شماره: ۰۲۱-۶۶۴۰۵۵۷۱ کدپستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱ <https://fda.gov.ir> info@fda.gov.ir
اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان خارک، پلاک ۲۹ تلفن: ۰۲۱-۶۳۴۲۰۰۰۰ کدپستی: ۱۱۳۳۷۶۷۴۱۳